

מיפוי המבחן בעברית לכיתה ב, מיוחד עבור המגזר החרדי, תשע"ו (2016)**תיאור המבחן**

בפתח המבחן יש שאלון קצר לתלמיד, שבו משפטים העוסקים בתפיסה העצמית של התלמיד את יכולתו בקריאה ובכתיבה.
במבחן שני חלקים: חלק א וחלק ב.

חלק א

בחלק זה ארבעה נושאים, ואלה הם:

א. קריאה וכתיבה של מילים

1. הכתבה של מילים (פריט 1)
2. דיוק בקריאת מילים (פריט 2)

ב. הבנת הנקרא

1. הבנת הנקרא בטקסט קצר
השלמת משפטים (פריטים 3א, 3ב, 3ג, 3ד, 3ה, 3ו, 3ז, 3ח)
2. הבנת הנקרא בטקסט ארוך
סיפור (פריטים 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11)

ג. לשון ומטה-לשון

פריטים 12, 13א, 13ב, 13ג, 14א, 14ב, 15א, 15ב, 15ג

ד. הבעה בכתיב

פריטים 11כ, 16

בטבלה שלהלן מוצגים הפריטים של הסיפור לפי ממדי ההבנה.

הפריטים בהבנת הנקרא לפי ממדי ההבנה	
ממד ההבנה	סוג הטקסט
	סיפור
הבנת המשמעות הגלויה	9, 8, 6
הבנת המשמעות המשתמעת	11, 7, 5, 4
בחינה והערכה של רכיבים תוכניים, לשוניים וטקסטואליים	10

המזכירות הפדגוגית

ראמ"ה

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

הנושא: קריאה וכתובה של מילים

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
1	פתוח	הכתבה של מילים	דיוק בכתובת מילים ייצוג גרפי תקין של מילים וייצוג מורפולוגי נכון של כל רכיבי המילה	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 8
2	סגור	קראו את הקטע שלפניכם והקיפו רק את המילה המתאימה מכל זוג של מילים מדגשות.	דיוק בקריאת מילים פענוח מדויק של מילים מנוקדות בהקשר תחבירי-סמנטי	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 4, 8

הנושא: הבנת הנקרא
הבנת הנקרא בטקסט קצר

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
3א, 3ב, 3ג, 3ד, 3ה, 3ו, 3ז, 3ח	פתוח	קראו את הקטע שלפניכם והשלימו את המילים החסרות בו.	השלמת משפטים השלמת מילים המתאימות למשפטים שבקטע מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 4, 8

המזכירות הפדגוגית

ראמ"ה

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

הנושא: הבנת הנקרא				
הבנת הנקרא בטקסט ארוך				
סיפור – "הכדור הירוק"				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
4	פתוח	מדוע מאיר חטף מהילד את הכדור?	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת רעיונות המשתמעים מן הטקסט	טקסטים למטרות סיפור פרק ג', עמ' 48–55 טקסטים ספרותיים פרק ג', עמ' 56–59 קריאה עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 6
5	ר"ב	בסיפור מאיר אומר: "איך נמצא אותו בסבך הזה?" למה מאיר מתכוון במילה אותו? הקיפו את התשובה הנכונה.	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת אזכורים	
6	פתוח	בסיפור כתוב: "התכופפנו כולנו, זחלנו אל בין השיחים, הזזנו ענפים, ואז קרה דבר מוזר." מה הדבר המוזר שקרה?	הבנת המשמעות הגלויה איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט	
7	ר"ב	בסיפור כתוב: "יופי, נשחק בשניהם, הכריזו אפרים." מה פירוש המילה הכריז? הקיפו את התשובה הנכונה.	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת מילים וביטויים מתוך הקשר	
8	פתוח	השלימו את המשפט. הילדים ידעו שאם לא ימצאו את הילד מהר _____	הבנת המשמעות הגלויה זיהוי רעיונות, הגדרות, הסברים והכללות הכתובים בטקסט במפורש	

הנושא: הבנת הנקרא				
הבנת הנקרא בטקסט ארוך				
סיפור – "הכדור הירוק"				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
9	סגור	מה קרה אחרי מה? כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר בסיפור.	הבנת המשמעות הגלויה ארגון מחודש של פרטי מידע מפורשים בטקסט	טקסטים למטרות סיפור פרק ג', עמ' 48–55 טקסטים ספרותיים פרק ג', עמ' 56–59
10	פתוח	האם לדעתכם הסיפור "הכדור הירוק" הוא סיפור עצוב או סיפור מרגש או סיפור שמח? הסיפור הוא _____ כי _____	בחינה והערכה של רכיבים תוכניים, לשוניים וטקסטואליים הערכת המטרה של הטקסט ושל טקסטים נלווים לו	קריאה עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 6
11	פתוח	הילדים הצטערו על מעשיהם. הביאו דוגמה מן הסיפור המלמדת על כך.	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת רעיונות המשתמעים מן הטקסט; זיהוי הכללות שאינן כתובות במפורש בטקסט על סמך פרטי מידע המפורשים בו	

המזכירות הפדגוגית

ראמ"ה

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

הנושא: לשון ומטה-לשון				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
12	סגור	הקיפו את כל המילים השייכות למשפחת המילים ר-ד-פ	לשון ומטה-לשון זיהוי והפקה של מילים מאותו שורש (משפחות מילים)	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 4, 8
13א, 13ב, 13ג	פתוח	השלימו כל משפט במילה מאותה המשפחה של המילה המודגשת.	לשון ומטה-לשון זיהוי והפקה של מילים מאותו שורש (משפחות מילים)	
14א, 14ב	פתוח	הפכו את המשפטים שלפניכם מרבים ליחיד.	לשון ומטה-לשון התאם דקדוקי (במין, במספר) בין שמות עצם לפעלים ובין שמות עצם לשמות תואר	
15א, 15ב, 15ג	סגור	לפניכם משפטים. העתיקו מתוך מחסן המילים את המילה החסרה בכל משפט.	לשון ומטה-לשון הבנת משמעות של מילות קישור	

המזכירות הפדגוגית

ראמ"ה

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

הנושא: הבעה בכתב				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
11כ	פתוח	הילדים הצטערו על מעשיהם. הביאו דוגמה מן הסיפור המלמדת על כך.	הבעה בכתב הערכה הוליסטית של מבנה ושל לשון	מלאכת הכתיבה עמ' 74, 77-78 טקסטים למטרות סיפור פרק ג', עמ' 48-51
16	פתוח	התבוננו בתמונות, וכתבו סיפור לפי התמונות.	הבעה בכתב הערכת תוכן ומבנה, לשון לפי המפרט	הישגים נדרשים: 2, 3, 8

חלק ב

בחלק זה שני נושאים, ואלה הם:

א. **הבנת הנקרא בטקסט ארוך**

טקסט מידע (פריטים 1, 2, 3, 4א, 4ב, 5, 6, 7, 8א, 8ב)

ב. **לשון ומטה-לשון**

פריטים 9א, 9ב, 10א, 10ב, 10ג, 11א, 11ב, 11ג

בטבלה שלהלן מוצגים הפריטים של טקסט המידע לפי ממדי ההבנה.

הפריטים בהבנת הנקרא לפי ממדי ההבנה	
ממד ההבנה	סוג הטקסט
טקסט מידע	
הבנת המשמעות הגלויה	1, 3, 6, 8א, 8ב
הבנת המשמעות המשתמעת	4א, 4ב, 5
פרשנות	2, 7

הנושא: הבנת הנקרא				
הבנת הנקרא בטקסט ארוך				
טקסט מידע – "בתים"				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
1	פתוח	מפני מה מגן הבית על האנשים שגרים בו?	הבנת המשמעות הגלויה זיהוי רעיונות, הגדרות, הסברים והכללות הכתובים בטקסט במפורש	טקסטים למטרות מידע, תיאור והסבר פרק ג', עמ' 24–33 קריאה עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 5
2	פתוח	מדוע, לדעתכם, הרבה בתים בנויים מלבנים, ממלט ומאבנים?	פרשנות העלאת השערות על-סמך הכתוב בטקסט	
3	פתוח	מדוע בונים בתים מבוץ במקומות חמים?	הבנת המשמעות הגלויה איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט	
4	פתוח	א. לפי מה שקראתם, לאילו אנשים מתאים לגור באוהל? ב. מדוע מתאים לאנשים האלה לגור באוהל?	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת רעיונות המשתמעים מן הטקסט	
5	ר"ב	מה פירוש המילה נודדים? הקיפו את התשובה הנכונה.	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת מילים וביטויים מתוך הקשר	

הנושא: הבנת הנקרא				
הבנת הנקרא בטקסט ארוך				
טקסט מידע – "בתים"				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
6	פתוח	מה זה איגלו?	הבנת המשמעות הגלויה	טקסטים למטרות מידע, תיאור והסבר פרק ג', עמ' 24–33 קריאה עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 5
7	פתוח	אנשים רבים שיוצאים לטייל בטבע מקימים אוהל. מדוע? הסבירו לפי מה שקראתם.	פרשנות שילוב בין ידע אישי, חוויות והתנסויות לבין משמעויות הנמצאות בטקסט	
8	פתוח	השלימו את המשפטים: א. את האיגלו בונים בצורה מיוחדת, כדי שהאיגלו לא _____ בגלל השלג. ב. ביפן יש בתים שעשויים מ _____, כדי שבזמן _____ האנשים לא ייפגעו.	הבנת המשמעות הגלויה ארגון מחודש של פרטי מידע מפורשים בטקסט	

הנושא: לשון ומטה-לשון				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
9א, 9ב	סגור	לפניכם משפט מתחילת הקטע: "בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני חום וקור, רוחות וגשמים וגם מפני בעלי חיים מזיקים." א. העתיקו מהמשפט מילה שהפירוש שלה דומה לפירוש של המילה לשמור . ב. העתיקו מהמשפט מילה שהפירוש שלה הפוך מהפירוש של המילה מועילים .	לשון ומטה-לשון יחסי משמעויות בין מילים: נרדפות וניגודיות	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 4, 8
10א, 10ב	פתוח	הפכו את המשפטים שלפניכם מיחיד ל רבים .	לשון ומטה-לשון התאם דקדוקי (במין, במספר) בין שמות עצם לפעלים ובין שמות עצם לשמות תואר	
11א, 11ב, 11ג	סגור	השלימו כל משפט במילה מתאימה מאותה משפחה של המילה להעביר .	לשון ומטה-לשון זיהוי והפקה של מילים מאותו שורש (משפחות מילים)	